

Svalövs kommun

Granskning av delårsrapport 2009-08-31

Oktober 2009

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Inledning.....	4
2 Rättvisande räkenskaper	4
3 Ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredställande verksamhet.....	7
4 Tillräcklig intern kontroll	8
Källförteckning	10

Sammanfattning

Efter översiktlig granskning av delårsrapporten per 2009-08-31 har vi följande att rapportera:

Rättvisande räkenskaper

Vår sammanfattande bedömning av delårsrapporten vad gäller kriterierna rättvisande räkenskaper och rättvisande bild är:

- Rapporten har lagstadgat innehåll och är i allt väsentligt upprättad i enlighet med god redovisningssed.
- I prognosen för helåret har inte positiva poster på 8,8 Mnkr beaktats.
- Av kostnadsskäl beställs i samband med delårsbokslut inte någon uppdaterad beräkning av pensionsskulderna, vilket innebär viss risk att förändringar jämfört med senaste årsbokslut inte fångas upp.
- Det finns anledning att i förvaltningsberättelsen ta upp utvecklingen av icke bokförd pensionsskuld och hur denna påverkar kommunens ekonomiska ställning. Ej bokförd pensionsskuld beräknas öka med 8 Mnkr under 2009. Enligt prognostiserad balansräkning per 2009-12-31 närmar sig kommunens egna kapital och soliditet noll vid fullt beaktande av pensionsskulder.
- En mer strikt tillämpning av god redovisningssed innebär att resultatmätningen i delårsrapporten per 2009-08-31 har bättre precision än tidigare. Vi bedömer att det underlättar förståelse hur resultatet utvecklas och förenklar prognosarbetet.
- Vid granskningen har följande risker för tillkommande, framtida kostnader identifierats: saneringen efter BT Kemi, Kävlinge kommuns utträde ur gymnasieförbundet, nedskrivning av exploateringsprojekt och deposition till HBV.

Ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredställande verksamhet

Av kommunfullmäktige fastställda mål för god ekonomisk hushållning

- På grund av att positiva poster inte beaktats i delårsrapportens prognos för 2009, så kan uppfyllelsen av de finansiella målen bli bättre än vad som anges i delårsrapporten.
- Några särskilda verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning har inte fastställts av fullmäktige, utan samtliga verksamhetsmål i budgeten har fått utgöra mål för god ekonomisk hushållning.
- Enligt utvärderingen i delårsrapporten bedöms många verksamhetsmål inte bli uppfyllda.
- Det är önskvärt att kommunstyrelsens utvärdering av uppfyllelse av mål för god ekonomisk hushållning leder fram till en helhetsbedömning huruvida god ekonomisk hushållning beräknas uppnås.

Balanskravet

Enligt delårsrapportens balanskravsutredning kommer inte balanskravet att uppfyllas. Uppfyllande av balanskravet kan komma att påverkas positivt av de i delårsrapportens prognos ej beaktade positiva posterna.

Tillräcklig intern kontroll

Den omfattande omorganisationen under året gör det viktigt att tydliggöra ansvar generellt och speciellt för intern kontroll.

Uppföljning av uppfyllelse av de mål för god ekonomisk hushållning fullmäktige fastställt är en av de viktigaste interna kontrollåtgärderna och förutsättningarna för en god intern kontroll kan förbättras genom effektiviserad målstyrning och uppföljning av uppfyllelse.

1 Inledning

Bakgrund

Revisionens huvudsyften är att bedöma om

- räkenskaperna är rättvisande,
- verksamheten är ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredställande samt om
- den interna kontrollen är tillräcklig.

Rättvisande räkenskaper krävs av lag samt praxis och är en förutsättning för att kunna följa upp och bedöma om verksamheten är ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredställande. Intern kontroll innebär i princip en kvalitetssäkring av de andra två huvudsyftena.

Enligt Kommunallagen skall delårsrapport upprättas minst en gång om året. Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt, om det lagstadgade balanskravet beräknas uppnås för helåret samt avge en skriftlig bedömning som skall bifogas delårsrapporten.

Syfte

Ernst & Young har i egenskap av biträde till kommunens revisorer granskat kommunens delårsrapport per 2009-08-31. Syftet med granskningen är att ta fram underlag för de bedömningar revisorerna skall göra enligt kommunallagen.

Metod

Delårsbokslut och delårsrapport har granskats översiktligt. Vi har satt oss in i tillämpad prognosmetodik, följt upp resultattrender och historisk prognosräfsäkerhet de senaste åren samt bedömt prognosen för helåret 2009.

Bedömning huruvida verksamheten är ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredställande har gjorts främst utifrån de mål kommunfullmäktige fastställt och den utvärdering av måluppfyllelse som görs i delårsrapporten.

Intern kontroll över rutiner som berör delårsbokslut och delårsrapport har varit föremål för uppföljning.

Avgränsningar

En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till en revision på så sätt att den främst baseras på analytisk granskning och intervjuer.

2 Rättvisande räkenskaper

Räkenskaperna betecknas som rättvisande om kommunal redovisningslag och praxis följs. Praxis utgörs främst av rekommendationer m m utgivna av Rådet för Kommunal Redovisning, Bokföringsnämnden och Redovisningsrådet. Om redovisningen trots formell

efterlevnad av lag och praxis inte ger en rättvisande bild av resultat, ekonomisk ställning mm, så skall tilläggsinformation lämnas för att ge läsaren en rättvisande bild.

Att informationen i redovisningen är tillförlitlig är viktig även ur intern synpunkt. Den utgör underlag i många situationer till exempel:

- planering/budgetering/anslagstilldelning
- styrning och uppföljning
- mätning av uppfyllelse av mål för god ekonomisk hushållning,
- avstämning av balanskravet.

Vad gäller lagar och praxis för redovisning generellt så återger vi inte dem i rapporten, utan hänvisar till normsamlingar, t ex de som ges ut av SKYREV och FAR-SRS.

Observationer och kommentarer

Delårsrapporten redovisar resultat och prognos enligt följande (belopp i Mnkr):

Augusti 2009	Prognos 2009	Budget 2009	Budgetavvikelse 2009
2,1	-8,0	0	-8,0

Avvikelsen mot budget uppgår till -8,0 Mnkr. Av avvikelsen svarar skatteintäkterna för -9,2 Mnkr, finansnettot +4,8 Mnkr medan nämnderna avviker med totalt -3,6 Mnkr. Det är liksom 2008 främst individ och familjeomsorg (IFO) som visar underskott, per 2009-08-31 med -10 Mnkr och prognos per 2009-12-31 -11,7 Mnkr. Prognosen kan synas något underestimerad med tanke på årets utfall hittills. Tidigare år har konstaterats att budgeten för IFO förefallit vara underestimerad från början. I budget för 2009 anslogs 21,4 Mnkr i en strategisk reserv dels för att täcka kostnader för IFO utöver budgeterade belopp vilket tyder på en underestimering även i år.

I prognosen för 2009 har ej medtagits före 2009-08-31 realiserad kapitalvinst på pensionsmedel uppgående till 2,1 Mnkr, ytterligare realisationsvinst i samband med byte av kapitalförvaltare på ca 3,7 Mnkr samt förfallen handpenning på grund av ej fullföljt avtal om köp av fastighet på ca 3,0 Mnkr. Tillsammans förbättrar dessa poster prognosen med 8,8 Mnkr.

Enligt delårsrapporten beräknas balanskravsresultatet för 2009 sammanfalla med rapportens resultatprognos.

Inga väsentliga förändringar av redovisningsprinciper har gjorts sedan 2008-12-31.

Kommunen var sedan 2005 inblandad i en tvist vilken resulterat i en stämning. Hela beloppet är sedan 2005 skuldfört inklusive ränta. Under året har kommunen vunnit i Hovrätten. Beloppet uppgående till ca 1,6 Mnkr har påverkat delårsresultatet positivt.

År 2003 gjordes nedskrivning av aktier i LSR med 2,9 Mnkr. I årsbokslutet 2007 reverserades 1 Mnkr av nedskrivningen och i årsbokslutet 2008 reverserades ytterligare 1,1 Mnkr. I delårsbokslutet har de återstående 0,8 Mnkr reverserats.

IFO avsättningen som gjordes 2006 för att täcka framtida kostnader inom verksamheten är per 2009-08-31 till sin helhet upplöst.

Avsättning för organisationsöversyn gjordes 2008 med sammanlagt 5 Mnkr. Avsättningen avsåg att täcka kostnader för avgångsvederlag, avtalspension mm. och bedömdes uppfylla de kriterier för avsättning som Rådet för kommunal redovisning, RKR, anger i rekommendation 10.1 *Redovisning av avsättningar och ansvarsförbindelser*. Kommunens uppföljning visar att man vidtagit åtgärder inom ramen för avsättningen.

Kommunen har till följd av översvämningar 2007 fått ett 100-tal ersättningskrav. Skuldföring av bedömd kvarvarande kostnad för kommunen i årsbokslutet 2008 uppgick till 1,9 Mnkr. Det slutliga beloppet som ej täcks av försäkring är fortfarande osäkert och kommunen har reserverat utifrån ett "värsta fall scenario" enligt försiktighetsprincipen, vilket resulterat i en ytterligare reservering under 2009 om 0,5 Mnkr.

Kommunen och dess dotterbolag hade ett elhandelsavtal med Bergen Energi, upphandlat via den ekonomiska föreningen HBV. Efter att HBV tvingats sälja av alla sina portföljer uppstod en förlust för samtliga inblandade parter. För kommunens del uppgick förlusten till 0,9 Mnkr, vilket har reserverats för i delårsbokslut och beaktats i prognos. Kommunen har betalat en deposition till HBV om 2 Mnkr vilken ska återbetalas i slutet av 2009 då avtalet löper ut. Depositionen löper utan ränta och är ställd utan säkerhet.

Huruvida Kävlings utträde ur gymnasieförbundet samt den beslutade försäljningen av Svalöfs gymnasium kommer att påverka Svalövs kommun bedöms i dagsläget som osäkert.

Kommunens saneringsarbete efter BT Kemi fortskrider och finansieras huvudsakligen via statsbidrag. Det är osäkert om Svalöv kommun kommer att få stå för några kostnader och i sådana fall hur stora dessa kan komma att bli.

Periodens pensionsavsättning är gjord utifrån prognos från slutet av 2008 och följer ej den precision som görs vid ett årsbokslut. Av kostnadsskäl beställs i samband med delårsbokslut inte någon uppdaterad beräkning av pensionsskuldena, vilket innebär viss risk att förändringar jämfört med senaste årsbokslut inte fångas upp.

Kommunen har inför delårsbokslutet ej gjort någon bedömning av nedskrivningsbehov avseende sitt innehav av exploateringsfastigheter, vilket borde ha gjorts då delårsbokslutet ska följa samma principer som ett årsbokslut.

VA har per 2009-08-31 ett negativt eget kapital om 5,4 Mnkr. Det är osäkert huruvida detta bör belasta avgiftskollektivet eller kommunens resultat.

Rättvisande bild

Rättvisande redovisning innebär att lagar och praxis efterlevs. Om redovisningen trots detta inte ger en "rättvisande bild", så skall tilläggsinformation lämnas för att åstadkomma en rättvisande bild. Normalt görs det i förvaltningsberättelsen, eventuellt med komplettering i noter.

Redovisning av pensionsåtaganden i enlighet med kommunal redovisningslag motverkar en rättvisande bild av resultat, ekonomisk ställning och finansiering. Enligt preliminär uppgift kommer ansvarsförbindelse för pensioner inklusive särskild löneskatt att öka från 236 Mnkr 2008-12-31 till 244 Mnkr 2009-12-31, d v s med 8 Mnkr.

Bedömning

Rapporten har lagstadgat innehåll och är i allt väsentligt upprättad i enlighet med god redovisningssed.

I prognosen för helåret har positiva poster på 8,8 Mnkr inte beaktats.

Eftersom aktuell beräkning av pensionsskulderna saknas, så föreligger viss risk att pensionskostnad/pensionsskulder inte är rätt redovisade i delårsrapporten.

Det finns anledning att i förvaltningsberättelsen ta upp utvecklingen av icke bokförd pensionsskuld och hur denna påverkar kommunens ekonomiska ställning. Ej bokförd pensionsskuld beräknas öka med 8 Mnkr under 2009. Enligt prognostiserad balansräkning per 2009-12-31 närmar sig kommunens egna kapital och soliditet noll vid fullt beaktande av pensionsskulder.

En mer strikt tillämpning av god redovisningssed innebär att resultatmätningen i delårsrapporten per 2009-08-31 har bättre precision än tidigare. Vi bedömer att de underlättar förståelse hur resultatet utvecklas och förenklar prognosarbetet.

Vid granskningen har följande risker för tillkommande, framtida kostnader identifierats: saneringen efter BT Kemi, Kävlinge kommuns utträde ur gymnasieförbundet, nedskrivning av exploateringsprojekt och deposition till HBV.

3 Ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredställande verksamhet

Enligt kommunallagen skall kommunfullmäktige fastställa "mål för god ekonomisk hushållning", vilket omfattar både finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunstyrelsen skall utvärdera måluppfyllelsen i delårsrapport och årsredovisning. Vidare skall revisorerna granska styrelsens utvärdering och bedöma uppfyllelsen av de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt samt om kravet på balans mellan intäkter och kostnader, balanskravet, kommer att uppnås.

Budgetavvikelser

Budgeten för IFO synes liksom tidigare år vara underestimerad enligt noteringar ovan. Vid upprepade avvikelser mellan budget och utfall förlorar budgeten sitt värde som styrinstrument och det försvårar vid uppföljningar av utfall och avvikelseanalyser för verksamhetsområden.

Finansiella mål

Med budgeten för 2009 har KF fastställt följande finansiella mål:

1. Förändring av eget kapital skall vara positiv
2. VA-verksamheten skall avgiftsfinansieras till 100 %
3. Renhållningsverksamhet som utförs av LSR skall avgiftsfinansieras till 100 %
4. Investeringar i den skattefinansierade verksamheten får inte överstiga summan av avskrivningar och årets resultat
5. Kommunens låneskuld ska minskas

Av utvärderingen i delårsrapporten framgår att kommunstyrelsen bedömer att det endast är målen om avgiftsfinansiering av renhållningsverksamheten som kommer att uppfyllas 2009. Detta mål berör endast mindre del av kommunens verksamhet och kan betraktas som sekundärt. Inget av de primära finansiella målen beräknas uppfyllas.

Verksamhetsmål

Några särskilda verksamhetsmål inom ramen för god ekonomisk hushållning har inte fastställts av KF, utan samtliga mål i budgeten har betraktats som mål för god ekonomisk hushållning. Det innebär att totala antalet mål för verksamheter och styrelse är många, vissa svårsmåttade och några orealistiska (t ex målet för skolelevernas betyg).

Balanskravet

Enligt kommunledningens prognos för 2009 kommer balanskravet inte att uppfyllas. Ett balanskravsunderskott skall enligt kommunallagen återställas inom 3 år, såvida inte fullmäktige finner att "synnerliga skäl" föreligger att underlåta återställande.

Bedömning

På grund av att positiva poster inte beaktats i delårsrapportens prognos för 2009, så kan uppfyllelsen av de finansiella målen bli bättre än vad som anges i rapporten.

Några särskilda verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning har inte fastställts av fullmäktige, utan samtliga verksamhetsmål i budgeten har fått utgöra mål för god ekonomisk hushållning. Enligt utvärderingen i delårsrapporten bedöms många verksamhetsmål inte bli uppfyllda.

Med färre, mer konkreta samt mätbara mål, så bör fullmäktiges styrning via verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning kunna bli effektivare.

Det är önskvärt att kommunstyrelsens utvärdering av uppfyllelse av mål för god ekonomisk hushållning leder fram till en helhetsbedömning huruvida god ekonomisk hushållning beräknas uppnås.

Enligt delårsrapportens balanskravsutredning kommer inte balanskravet att uppfyllas. Uppfyllande av balanskravet kan komma att påverkas positivt av de i delårsrapportens prognos ej beaktade positiva posterna.

4 Tillräcklig intern kontroll

Enligt kommunallagen skall kommunstyrelse och nämnder (inom sig) "se till att den interna kontrollen är tillräcklig". Vidare har styrelsen ett ansvar att leda och samordna den interna kontrollen inom kommunen samt ha uppsikt över nämndernas interna kontroll.

Vi har översiktligt följt upp den interna kontrollen på rutinerna för upprättande av delårsbokslut/delårsrapport, prognoser samt för analys och kommenterande av utfall.

Bedömning

Den omfattande omorganisationen under året gör det viktigt att tydliggöra ansvar generellt och speciellt för intern kontroll.

Uppföljning av uppfyllelse av de mål för god ekonomisk hushållning fullmäktige fastställt är en av de viktigaste interna kontrollåtgärderna och förutsättningarna för en god intern kontroll kan förbättras genom effektiviserad målstyrning och uppföljning av uppfyllelse.

Svalöv 2009-10-14

Per Pehrson
Auktoriserad/certifierad revisor

Idha Håkansson
Revisor

Källförteckning

Delårsrapporter per 2009-08-31 och 2008-08-31

Årsredovisning för 2008

Budget för 2010 och plan 2011-2012

Rapport över granskning av delårsrapport 2008-08-31

Rapport över granskning av årsbokslut/årsredovisning för 2008